

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 242/2016-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Belánom, Školská 136/27, Madunice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 a jeho rozsudkom z 29. apríla 2015, ako i v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 10/2014 a jeho uznesením z 25. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 4 ústavy, práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 a jeho rozsudkom z 29. apríla 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ, v právnom postavení žalobcu v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014, bol účastníkom konania o preskúmanie rozhodnutia žalovaného (Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Ružomberok, pozn.) č. k. 400857/1/2011 z 14. júla 2011 [ktorým podľa § 52 ods. 3 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 475/2005 Z. z.“) bol sťažovateľovi uložený disciplinárny trest - pokarhanie z dôvodu, že porušil § 39 písm. a) a b) zákona č. 475/2005 Z. z. tým, že nesplnil príkaz službukonajúceho referenta režimu, pozn.].

V úvode sťažnosti s poukazom na rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelárie Banská Bystrica (ďalej len „CPP“), sp. zn. 4 N 8739/2015-KaBB sťažovateľ upriamuje pozornosť ústavného súdu na nepriznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zo strany CPP a na prebiehajúci súdny spor na Krajskom súde v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v danej veci.

Následne s poukazom na napadnutý rozsudok sťažovateľ konštatuje porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 z dôvodu, „... že *odvolanie proti rozsudku KS ZA sp. zn. 20 S 408/2011-109 zo dňa 19.11.2013 bolo podané e-mailom dňa 10.12.2013 a aj osobne advokátom dňa 13.12.2013 a k rozhodnutiu došlo až 29.04.2015, čo je neprimerane dlhá doma, ktorá by bola ešte pravdepodobne dlhšia, keby neboli zo strany sťažovateľa podávané žiadosti o odstránenie prieťahov v konaní*“. Sťažovateľ rovnako namieta „... porušenie čl. 14 Medzinárodného paktu OSN a čl. 6 EDLP a čl. 12 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čo je rozvedené v odvolaní proti rozsudku KS ZA 20S/408/2011“ a zastáva názor, že najvyšší súd nebral do úvahy jeho odvolacie dôvody a že

„... s prijatými závermi nie je možné sa stotožniť, ako s logickými závermi procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú“.

3. V závere podanej sťažnosti si sťažovateľ uplatňuje primerané finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 € z dôvodu už vykonaného disciplinárneho trestu a následkov, ktoré mali s uložením disciplinárneho trestu voči jeho osobe priamu súvislosť.

Ústavnému súdu zároveň navrhuje, aby vyslovil porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom, ako i medzinárodným paktom (bod 1) postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 a jeho napadnutým rozsudkom, aby napadnutý rozsudok zrušil a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadost'učinenie, ako i úhradu trov konania.

4. Lustráciou ústavného súdu bolo zistené, že sťažovateľ proti rozhodnutiu CPP sp. zn. 4 N 8739/2015-KaBB z 9. júna 2015 (o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, pozn.) podal opravný prostriedok a konanie bolo na krajskom súde vedené pod sp. zn. 27 Sp 57/2015.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 27 Sp 57/2015 z 24. novembra 2015 napadnuté rozhodnutie CPP sp. zn. 4 N 8739/2015-KaBB z 9. júna 2015 zrušil a vec vrátil CPP na nové konanie. Následne CPP rozhodnutím sp. zn. 4 N 1503/2016-KaBB zo 17. februára 2016 sťažovateľovi priznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci a určilo advokáta JUDr. Mariána Belána na poskytnutie právnej pomoci a zastupovanie sťažovateľa pred ústavným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 11530/2015.

Predmetné rozhodnutie sp. zn. 4 N 1503/2016-KaBB zo 17. februára 2016 bolo zo strany CPP ústavnému súdu doručené 11. marca 2016.

5. Splnomocnený zástupca sťažovateľa – JUDr. Belán následne podaním doručeným ústavnému súdu 10. marca 2016 doručil splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

Ako ďalej uviedol, pôvodnú sťažnosť sťažovateľa z 31. júla 2015 (bod 1, 2 a 3, pozn.) doplnil *„... o konanie na KS Žilina č. k. 20S/408/2011, v ktorom boli explicitne porušené ústavné práva sťažovateľa na právnu pomoc v konaniach pred súdmi, inými*

štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom podľa ustanovenia čl. 47 ods. 2 Ústavy SR“. V ostatnom splnomocnený zástupca sťažovateľa zotrval na pôvodnej sťažnosti.

6. Podaním doručeným ústavnému súdu 31. marca 2016 splnomocnený zástupca sťažovateľa ústavnému súdu doručil „Úpravu a doplnenie petitu sťažnosti vedenej podsp. zn. Rvp 11530/2015“, v ktorej s poukazom na skutkové okolnosti vedúce k disciplinárnemu potrestaniu sťažovateľa a následnému iniciovaniu súdneho konania uviedol:

„... sťažnosť môjho mandanta sa týka porušenia jeho základných práv, ktoré mu zaručuje Ústava SR, a to čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 14 Medzinárodného paktu OSN, čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd..., ako aj čl. 12 ods. 4 Ústavy SR, v spojení s výkonom práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR. ...

Týmto dopĺňame túto sťažnosť aj o konanie na KS Žilina č. k. 20S/436/2011, v ktorom boli explicitne porušené ústavné práva sťažovateľa na právnu pomoc v konaniach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom podľa ustanovenia čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. V tomto konaní bol sťažovateľovi ustanovený právny zástupca uznesením KS Žilina sp. zn. 20S/436/2011-7 zo dňa 16.12.2011, avšak práve tým, že tento nepostupoval podľa pokynov sťažovateľa a nesplnením, resp. porušením svojich povinností spôsobil to, že sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom a zmarené jeho právo na spravodlivé prejednanie veci, ako aj možnosti, aby súd preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Konanie na OS Žilina... sa nepodarilo obnoviť, pretože KS Žilina konanie zastavil uznesením 20S/436/2011- 25 zo dňa 23.05.2011... Toto uznesenie doručil iba advokátovi [REDAKOVANÉ]..., ktorý vôbec nepovažoval za potrebné o tomto informovať klienta (sťažovateľa) a ani sa voči tomuto uzneseniu neodvolal. ...

Advokát [REDAKOVANÉ] toto uznesenie doručil sťažovateľovi až dňa 27.08.2012, keď už bolo uznesenie 20S/436/2011-25 právoplatné. ... Advokát [REDAKOVANÉ] mal snahu obnoviť konanie na KS ZA 20S/436/2011 a tak podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktoré bolo GP SR odložené 09.05.2013, o čom sťažovateľ a do dnešného dňa neinformoval.

Sťažovateľ podal aj sám návrh na navrátenie zmeškanej lehoty, ktoré sám nespôsobil a nemohol túto nijako ovplyvniť na KS Žilina, ktorý uznesením č. k. 20S/436/2011-27 zo dňa 19.02.2013 tento návrh zamietol a toto uznesenie bolo opätovne doručené iba advokátovi Ďuranovi dňa 05.03.2013. Ten toto uznesenie doručil sťažovateľovi až dňa 20.03.2013, teda dňom, keď uplynula lehota na podanie odvolania. So sťažovateľom - vlastne žalobcom - sa vôbec nekonalo a druhýkrát mu bola zmarená možnosť konať pred súdom. ...

Máme za to, že keby ustanovený advokát podal odvolanie, NS SR by vrátil vec na konanie na KS Žilina tak isto, ako to urobil uznesením NS SR č. 5 Sžo/24/2013 zo dňa 30.05.2013, ktoré sa týkalo konania vedeného na KS ZA sp. zn. 20S/408/2011-65, ktoré bolo rovnako právoplatne ukončené).“.

7. V závere doplnenia sťažnosti (bod 6) splnomocnený zástupca sťažovateľa doplnil petit podanej sťažnosti (bod 3) takto:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. k. 5 Sžo/03/2014 zo dňa 29.04.2015 a jeho uznesením pod sp. zn. 5 Sžo/03/2014 zo dňa 29.04.2015 porušené bolo.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Sžo/10/2014 zo dňa 25.02.2015 a jeho Uznesením pod sp. zn. 3 Sžo/10/2014 zo dňa 25.02.2015 porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Sžo/03/2014 zo dňa 29.04.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Sžo/10/2014 zo dňa 25.02.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. [REDAKOVANÉ] ... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,00 Eur (slovom desať tisíc Eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na jeho bankový účet.

6. Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 296,74 Eur (slovom: dvestodevät'desiat šesť Eur aj sedemdesiatštyri centov) na bankový

účet právneho zástupcu JUDr. Mariána Belána, advokáta vedený v [REDAKOVANÉ],
č. ú.: [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto
rozhodnutia“.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. S poukazom na dikciu ustanovenia § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd v úvode zdôrazňuje, že je viazaný návrhom sťažovateľa na začatie konania, ktorý je v tomto prípade zastúpený advokátom, t. j. kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha

(§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tým subjektom, ktoré označil za porušovateľov svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Ústavný súd preto v danej veci rozhodoval len v rozsahu petitom (bod 3) a jeho následným doplnením (bod 7) namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 4 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 14 medzinárodného paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 a jeho rozsudkom z 29. apríla 2015, ako i namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 10/2014 z 25. februára 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

11. Tvrdenia sťažovateľa o porušení jeho ďalších práv zaručených ústavou a dohovorom nielen napadnutým rozsudkom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ale taktiež aj napadnutým postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 20 S 408/2011 (bod 5) a v konaní vedenom pod sp. zn. 20 S 436/2011 (bod 6), ktoré sťažovateľ uvádzal v doplneniach sťažnosti [nad rámec petitu (bod 3) i jeho doplnenia (bod 7), pozn.], ústavný súd s ohľadom na už uvedené (bod 10) v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu považoval iba za súčasť jeho argumentácie.

II.A K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

13. Sťažovateľ porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy videl v postupe najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014, ktoré však bolo právoplatne skončené rozsudkom z 29. apríla 2015 (ktorým najvyšší súd rozsudok

krajského súdu č. k. 20 S 408/2011-109 z 19. novembra 2013 potvrdil a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal).

14. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95). Nadväzne na to ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

15. Najvyšší súd rozhodol vo veci sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 5 Sžo 3/2014 z 29. apríla 2015, pričom sťažnosť sťažovateľa obsahujúca námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 bola ústavnému súdu doručená až 3. augusta 2015, teda zjavne po prijatí meritórneho rozhodnutia zo strany najvyššieho súdu, v dôsledku ktorého bolo toto konanie právoplatne skončené.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti (bod 15), vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd uvedenú časť sťažnosti posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 190/2011).

II.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 14 medzinárodného paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 a jeho rozsudkom z 29. apríla 2015

17. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

18. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inšinciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou,

prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

19. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ich pred takými zásahmi do ich práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

20. Predmetom uvedenej časti sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 3/2014 a jeho rozsudkom z 29. apríla 2015 došlo k porušeniu sťažovateľom v petite sťažnosti uvedených práv zaručených v ústave, v dohovore, ako i v medzinárodnom pakte (bod 1 a 7).

Podstatné námietky sťažovateľa však opomínajú uvedenú judikatúru ústavného súdu a sťažnosť možno podľa jej skutočného obsahu (nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi najvyššieho súdu) vyhodnotiť v podstate ako ďalší opravný prostriedok. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ tak v podanej sťažnosti (bod 1, 2 a 3), ako i v jej doplnení (bod 5, 6 a 7) neuviedol žiadnu ústavne významnú argumentáciu a jeho argumentačná pozícia spočíva výlučne v rovine podústavného práva a tvrdenému zásahu do označených práv sa sťažovateľ venuje len okrajovo a vo všeobecnej rovine.

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy má však iný účel a význam (sleduje ochranu základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a slobôd), a preto ústavný súd skúmal len to, či najvyšší súd nemohol napadnutým rozsudkom porušiť niektoré z označených práv sťažovateľa.

21. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že „... s ohľadom na obsah podanej žaloby posudzoval, či je skutok, ktorého sa mal dopustiť žalobca disciplinárnym previnením a či správne orgány pri svojom rozhodovaní vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu veci.

V prejednávanej veci sa žalobca podanou žalobou domáha preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného o potvrdení prvostupňového rozhodnutia, ktorým bol žalobcovi uložený disciplinárny trest pokarhania podľa § 52 ods. 3 písm. a/ zákona č. 475/2005 Z. z. V zázname o disciplinárnom previnení č. 400857/1/2011 zo dňa 08.07.2011 sa uvádza, že dňa 08.07.2011 o 9:35 hod. na oddiele 2A došlo k disciplinárnemu previneniu, ktorého sa dopustil žalobca tým, že v uvedenom čase bez predchádzajúceho požiadania službukonajúceho referenta režimu por. [REDAKOVANÉ], prípadne službukonajúceho pedagóga por. [REDAKOVANÉ], ktorí boli obaja prítomní, stlačil privolávacie zariadenie veliteľa zmeny a kontaktoval ho. Po upozornení por. [REDAKOVANÉ], aby tak nekonal, keďže jeho problém mohol vyriešiť osobne a aby prišiel k nemu, odmietol splniť jeho príkaz a tým porušil § 39 písm. a/ a písm. b/ zákona o výkone trestu odňatia slobody č. 475/2005 Z. z. Dôkaznými prostriedkami sú okrem vlastného zistenia por. [REDAKOVANÉ] aj výpoveď svedka npor. [REDAKOVANÉ], ktorý k veci uviedol, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v zázname. V zázname o disciplinárnom previnení je uvedené vyjadrenie žalobcu zo dňa 11.07.2011 podpísané jeho vlastnoručným podpisom. Uviedol, že sa rozprával s veliteľom zmeny, ktorý sa pýtal, kto zvoní. Rozprával sa s ním a referent vstupoval do rozhovoru, pričom nemohol počúvať naraz obidvoch. Uviedol, že chcel spísať záznam a odmietli sa s ním rozprávať. Žalovaný v rozhodnutí o disciplinárnom treste zo dňa 11.07.2011 konštatoval, že bolo preukázané, že skutok sa stal tak, ako je uvedené a konštatoval, že menovaný porušil § 39 písm. a/ a b/ zákona č. 475/2005 Z. z. v znení zákona č. 93/2008 Z. z. a to tým, že žalobca nesplnil príkaz službukonajúceho referenta režimu. Žalobca podal dňa 11.07.2011 sťažnosť proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho trestu, ktorú zamietol dňa 14.07.2011 príslušník zboru oprávnený rozhodnúť o sťažnosti proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho trestu podľa § 59e ods. 2 písm. b/ cit. zákona z dôvodu, že bolo preukázané, že skutok sa stal, tak ako je uvedené v zázname o disciplinárnom previnení. ...

Najvyšší súd zastáva názor, že disciplinárne tresty osôb vo výkone trestu odňatia slobody sa zaraďujú medzi verejné disciplinárne delikty. Dopustiť sa ho môže len osoba, ktorá je v právnom vzťahu k inštitúcii verejnoprávneho charakteru (v danom prípade ústav na výkon trestu odňatia slobody) a je povinná zo zákona dodržiavať pravidlá, ktoré tvoria vnútorný poriadok fungovania takejto inštitúcie. S porušením tejto zákonnej povinnosti sa spája nepriaznivý následok - disciplinárny trest, ktorý má represívny charakter. V zmysle

uvedeného, disciplinárne tresty osôb vo výkone trestu odňatia slobody ukladané podľa zákona č. 475/2005 Z. z. odsúdeným predstavujú takú formu rozhodnutí v rámci disciplinárnej právomoci, ktorých zámerom a právnym obsahom je dosiahnutie účelu výkonu trestu odňatia slobody ako jedného zo základných právnych prostriedkov v rámci trestného zákonodarstva. Z administratívneho spisu je zrejmé, že zo strany príslušníkov zboru išlo o vykonanie dozoru nad odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody a to zabezpečenie eskorty žalobcu na ortopedické a kožné vyšetrenie do civilného zdravotníckeho zariadenia, ktorá sa však nezrealizovalo, keďže žalobca zostal neustrojený aj napriek skutočnosti, že riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody dňa 08.07.2011 nepovolil úľavu v ustrojenosti odsúdených. V danom prípade je nepochybné, že sa žalobca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré je potrebné posudzovať ako delikt na úseku verejnej správy, keďže žalobca bol povinný rešpektovať zákon o výkone trestu odňatia slobody a s ním súvisiace predpisy.

V predmetnej veci sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením uvedeným v rozhodnutí súdu prvého stupňa, že v odôvodnení rozhodnutia žalovaného i prvostupňového správneho orgánu je zrozumiteľne vymedzený skutok, ktorý bol dôvodom pre vydanie rozhodnutia s uvedením dôkazov a ich hodnotením, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia v nadväznosti na konkrétne zistené skutočnosti, ktoré viedli k uloženiu trestu žalobcovi -pokarhania. Najvyšší súd mal zo záznamu o disciplinárnom previnení č. 400857/1/2011 za preukázané, že žalobca mal možnosť sa k predmetnému skutku vyjadriť a aj sa k nemu vyjadril v súlade s § 58 ods. 3 zák. č. 475/2005 Z. z. V disciplinárnom konaní bol vypočutý správny orgán prvého stupňa svedok, ktorý potvrdil disciplinárne previnenie u žalobcu, preto námietka žalobcu ohľadom nedostatočného zisťovania skutkového stavu správneho orgánu nie je na mieste.

Vzhľadom na nepochybné zistený skutkový stav veci, nezistil Najvyšší súd také vady konania pred správnym orgánom, na ktoré by musel prihliadať ex offio a ktoré by mali a mohli mať vplyv na zákonnosť vydaných správnych rozhodnutí. Námietku žalobcu, že správny orgán bol zaujatý k osobe žalobcu a mal zabrániť prípadnému uplatňovaniu jeho práv, považuje Najvyšší súd za právne irelevantnú a účelového charakteru.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného v medziach podaného odvolania dospel k záveru,

že námietky žalobcu vznesené v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku nie sú dôvodné, a preto rozhodol podľa § 219 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.“.

22. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré najvyšší súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20 S 408/2011-109 z 19. novembra 2013. Najvyšší súd deklaroval správnosť záveru Krajského súdu v Žiline, keď ten rozsudkom žalobný návrh sťažovateľa (pozri bod 2 týkajúci sa preskúmania rozhodnutia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok č. k. 400857/1/2011 zo 14. júla 2011, pozn.) zamietol a sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Žiline totiž v predmetnom rozhodnutí dospel k záveru, že žaloba sťažovateľa „... je nedôvodná a žalobné body nespochybňujú zákonnosť a vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia“, a preto ju pri aplikácii § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako nedôvodnú zamietol.

23. Ústavný súd na základe uvedeného zdôrazňuje, že právny záver najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

24. V napadnutom rozsudku najvyššieho súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd uzatvára, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozsudku (§ 157 ods. 2 OSP), nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo najvyšší súd rozsudok

Krajského súdu v Žiline č. k. 20 S 408/2011-109 z 19. novembra 2013 ako vecne správny potvrdil.

25. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd poznamenáva, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

26. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označených práv sťažovateľa (základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, reálnosť ktorých by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť sťažovateľa i v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Sťažovateľ v podanej sťažnosti v nadväznosti na napadnutý rozsudok najvyššieho súdu súčasne namietal i porušenie jeho základného podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 14 medzinárodného paktu, ktorých porušenie oprel o dôvody v podstate identické s tými, ktoré uviedol v súvislosti s namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Prijaté závery o neopodstatnenosti sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v celom rozsahu vzťahujú aj na záver o neopodstatnenosti sťažnosti vo vzťahu k ďalším označeným právam sťažovateľa (čl. 46 ods. 2 ústavy a čl. 14 medzinárodného paktu), ktoré už preto nie je potrebné podrobnejšie odôvodňovať. Ak totiž najvyšší súd zjavne nemohol porušiť základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, potom nemožno uvažovať ani o príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom a porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 14 medzinárodného paktu.

28. Pozornosti ústavného súdu v súvislosti so správnou formuláciou petitu ústavnej sťažnosti [ktorý zo strany splnomocneného zástupcu sťažovateľa nebol konvalidový ani

doplnením sťažnosti (bod 5, 6 a 7), pozn.] rovnako neuniklo, že sťažovateľ žiada zo strany ústavného súdu okrem iného i vyslovenie porušenia práva podľa čl. 14 medzinárodného paktu napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý však pozostáva z viacerých tam uvedených práv, a teda v tejto časti petit trpel vadou nedostatočne označeného porušenia práv.

II.C K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 10/2014 z 29. februára 2015

29. V nadväznosti na ostatnú časť sťažnosti sťažovateľa, a to napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ústavný súd poznamenáva, že sa v prvom rade *zamerala na overenie včasnosti podania ústavnej sťažnosti zo strany sťažovateľa.*

Ústavný súd lustráciou zistil, že napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 31. marca 2015.

30. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

31. Na základe vykonanej lustrácie (bod 30) považoval ústavný súd za preukázané, že sťažnosť bola podaná po lehote. Pretože sťažovateľ podal sťažnosť smerujúcu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu na ústavnom súde po uplynutí 2-mesačnej lehoty, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

32. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2016